

Pedagógiai asszisztensek és óvodai dajkák
szakmai napja
Integráció, inklúzió megvalósítása az óvodai
csoportokban

Bibokné Katona Judit

Miről lesz szó?

Mit jelent az integráció, és az inklúzió?

Kiknek van rá szüksége?

Miért van rá szükségük?

Mi lehet az oka, ha valaki más?

Integráció, inklúzió

Az integráció inkább a fogadás - a speciális igényű tanuló csak jelen van, különleges igényeit nem veszik figyelembe, beilleszkedését nem segítik adekvát módon.

az inklúzió a befogadás kifejezésekkel értelmezhető – egyéni fejlesztés elvét érvényesítik

Az integráció formái

Spontán integráció: a közösségbe belépéskor még nem derült ki SNI-je.

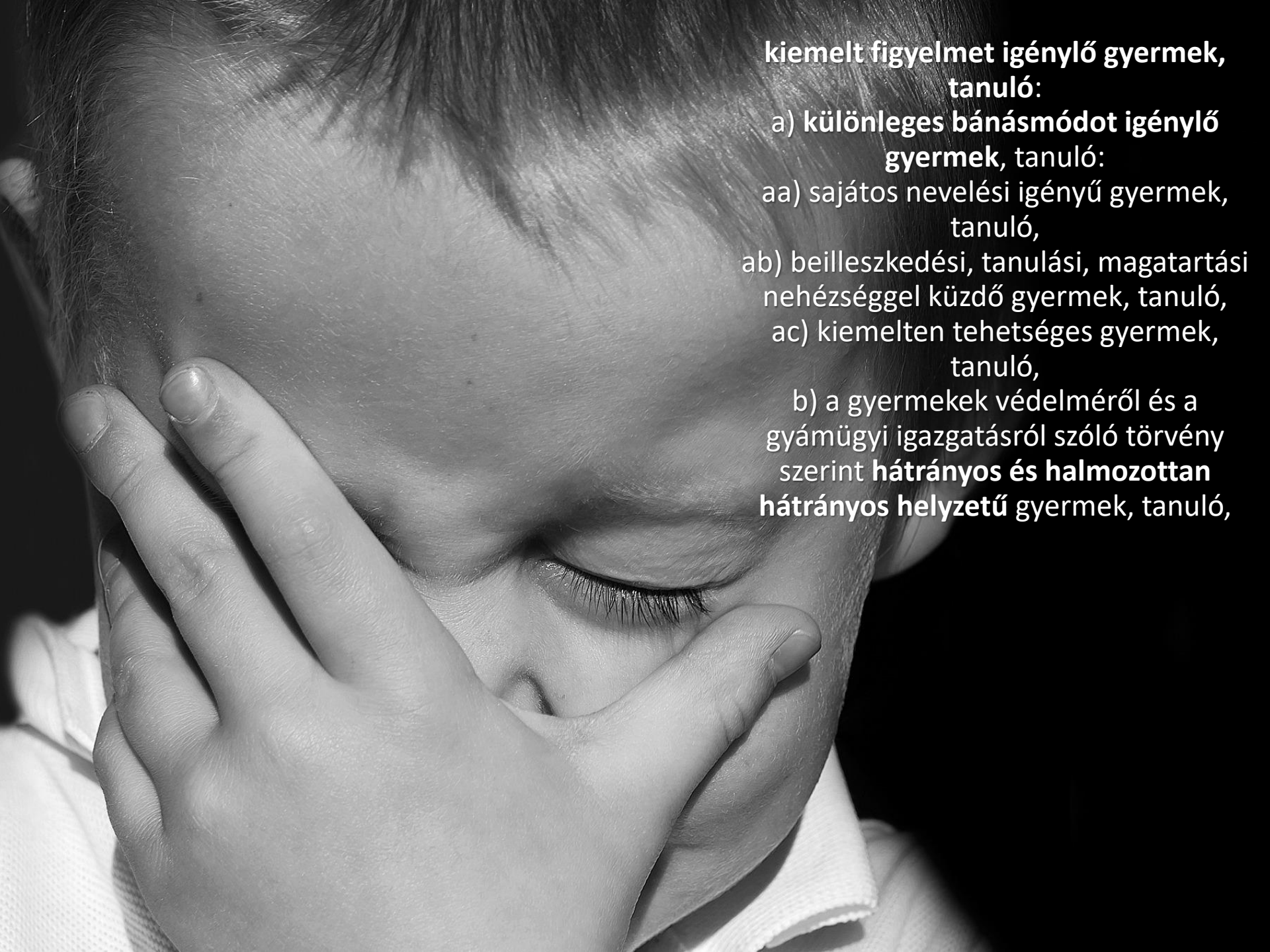
Lokális integráció: az ép és sérült gyermekek egy intézményen belül (közös épületben) tanulnak, de a gyermekek között nincs kontaktus.

Szociális integráció: a tanórákon bontottan vesznek részt a diákok, az ezen kívüli időben azonban együtt vannak.

Funkcionális integráció: az együttnevelés minden foglalkozásra kiterjed.

Inklúzió (befogadás): az integrált nevelés legfejlettebb változata.

Fordított: a speciális intézmény fogadja be az ép tanulót.

**kiemelt figyelmet igénylő gyermek,
tanuló:**

**a) különleges bánásmódot igénylő
gyermek, tanuló:**

**aa) sajátos nevelési igényű gyermek,
tanuló,**

**ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási
nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,**

**ac) kiemelten tehetséges gyermek,
tanuló,**

**b) a gyermekek védelméről és a
gyámügyi igazgatásról szóló törvény
szerint **hátrányos és halmozottan
hátrányos helyzetű** gyermek, tanuló,**

Sokszínű gyereksereg

Izgága

barátkozó

bohóckodó

komoly

magányos

Nyugodt

Amit mi látunk

Az legtöbbször csak annyi, hogy valamiben más, eltér a többiektől, nem megszokott

MITŐL LEHET EZ?

Sokszor csak a másodlagos tüneteket látjuk, nem ez igazi bajt

Rossz szociális környezet, rossz hozott szokások

Szerzett sérülés

Veleszületett sérülés

Mindennek az alapja az idegrendszer

Meddig kell tolerálnunk?

Lehet, hogy hiba van a
gépezetben!

Agytörzsi funkció

Gyermek születése – sok
érezékszervi inger

A túlélésben – reflexek
segítik

Érzékszervi HIBALEHETŐSÉGEK

TÚLÉRZÉKENYSÉG – nem tudja megszűrni a beérkező ingereket

CSÖKKENT ÉRZÉKENYSÉG - nem érkezik be elegendő inger

FEHÉR ZAJ – állandóan jelenlévő folyamatos háttérzaj

AZ EGYENSÚLY – VESZTIBULÁRIS RENDSZER

A magzati kor 16.
hetében kialakul

Az egyensúllyal
kapcsolatos
problémák
visszahatnak
minden
működésre

Ha rossz az
egyensúly, rossz
az érzékelés

Akkor hallunk és
látunk jól, ha
rendben van az
egyensúlyérzékel
és

HIBALEHETŐSÉGEK

Egyensúlyzavar

Késés a fejlődési
mérőföldkövek
elérésében

Csökkent izomtónus

Tengeribetegség

Idegenkedés a
magasságtól

Rossz tájékozódás,
eltévedésre való
hajlam

Nehezen marad
nyugton

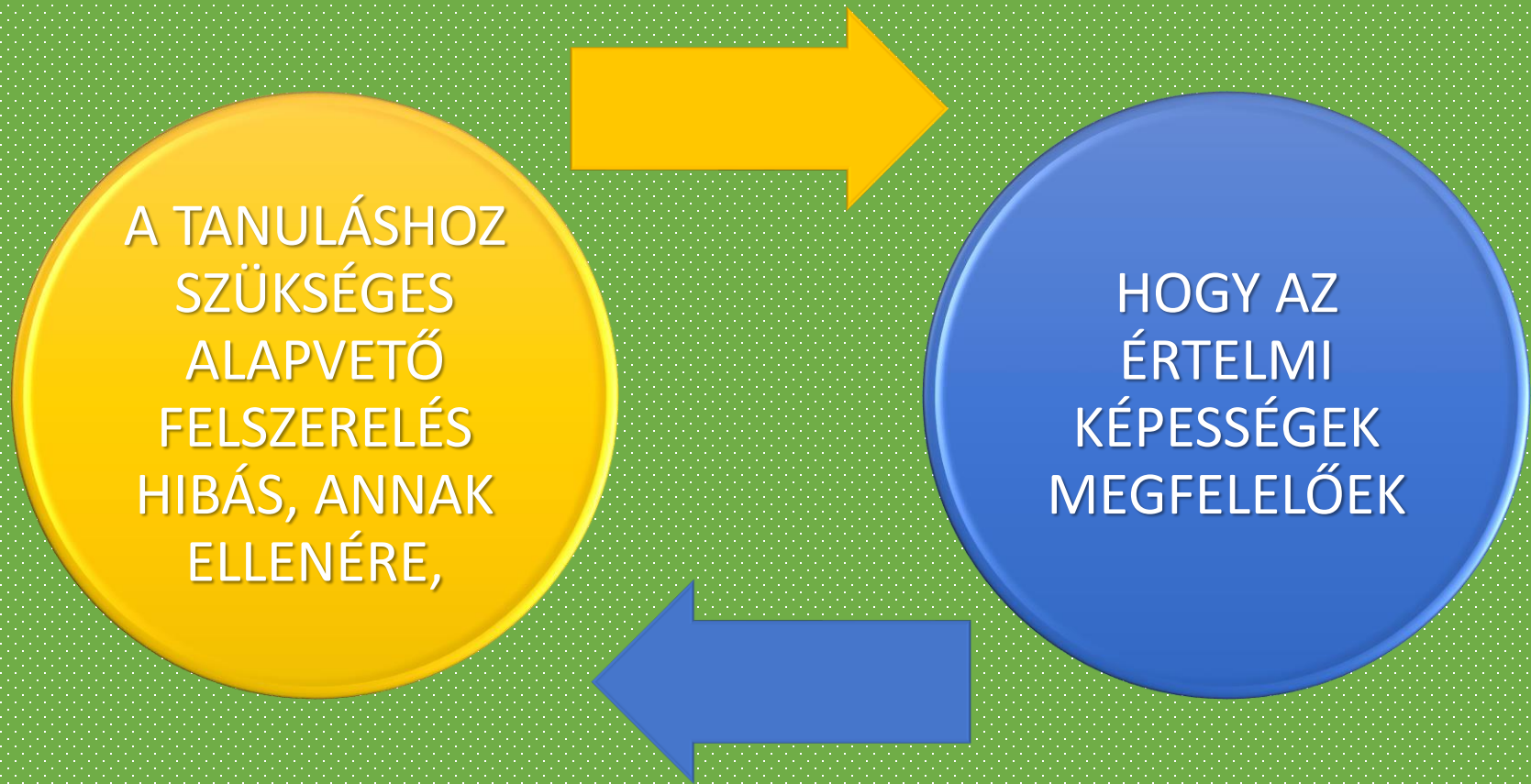
Fáradtság, fásultság

Nem képes
gondolatban
elforgatni térben
tárgyakat

Nehezen tud
dolgokat
működtetni

Gyenge
szervezőképesség

Következmény

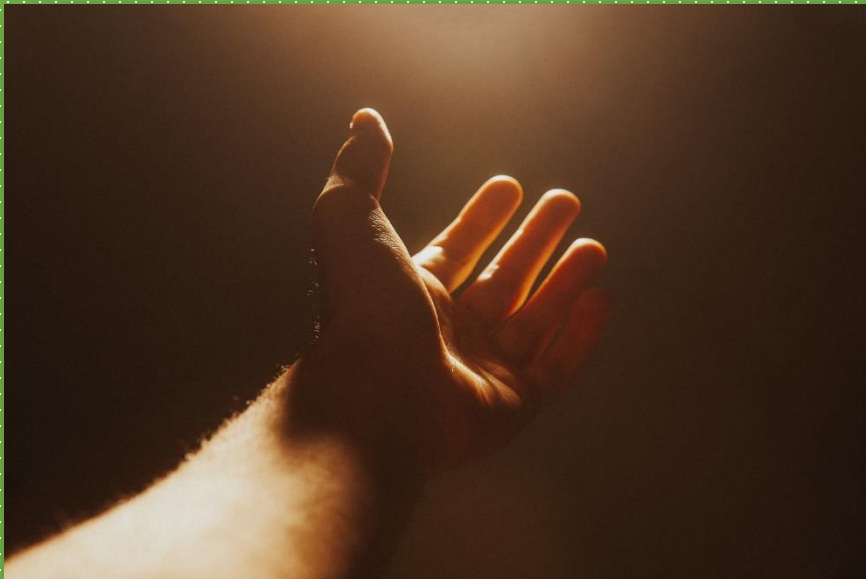
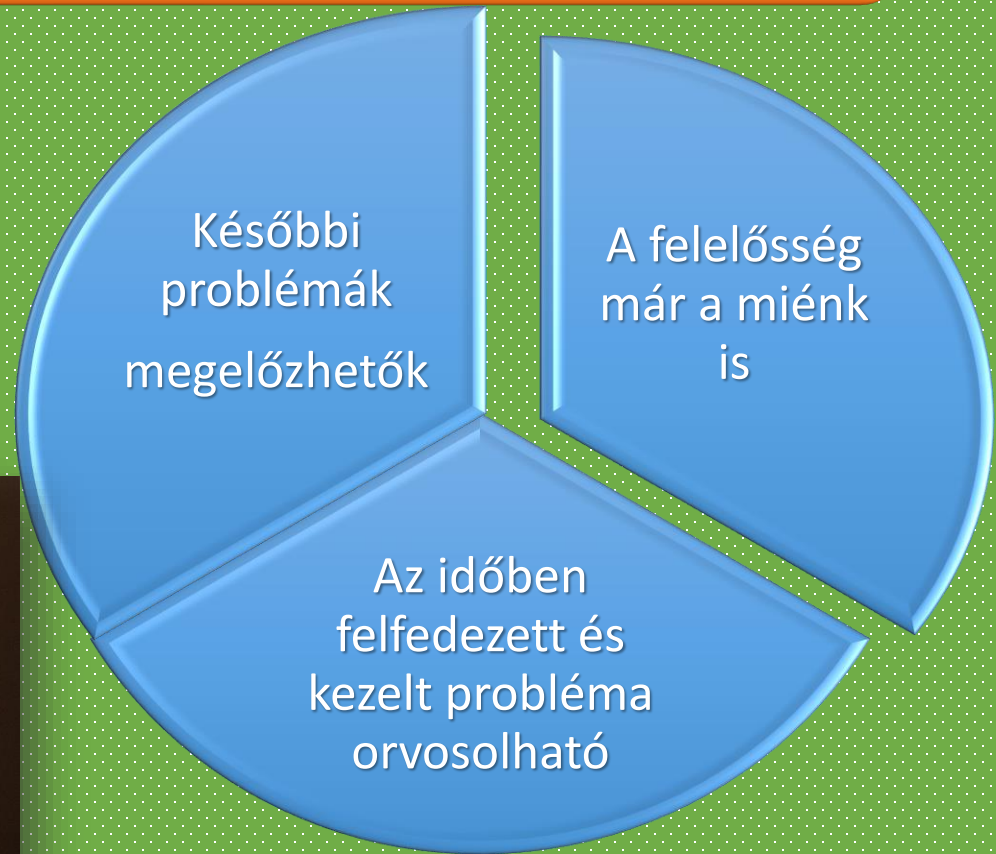
Közösségbe érkezés előtt

Szülő

- Magától megoldódik – nem is volt probléma
- Nem foglalkoznak vele – szaporodik

Közösség részeként

Mit figyelek? - SZEMBETŰNŐ JELEK

görnyedt
testtartás

lábujjhegyen
jár

nem
csúszdázik

nem hintázik

dinamikus
egyensúly
gyenge

statikus
egyensúly
gyenge

nem szédül el,
sőt élvezi

MELLÉÖNTI...

FELBORÍTJA...

NEKIMEGY...

RÁESIK...

MEGBOTLIK...

Mit figyelek? – GYANÚS JELEK

Mászókázás közben
gyakran leesik, ha
közben nézelődik

Nem, vagy alig tud
hátrafele mozogni

Emelkedőn felfele
nehezen mászik

Emelkedőn lefele
orra esik

Elfordul a fej,
elfordul a test is

Nem tud egyszerre
mondókázni,
tapsolni...

Az első évek
alatti tanulás
minden további
elsajátítás alapját
jelenti.

Ezért nem
hagyhatom
annyiban, ezért
kell segítséget
adni!

A tanulás gyermekjáték

A fejlődés olyan, mint egy fa

Az alapvető
képességek a gyökér
szintjén vannak

A megszerzett
alapok teszik
lehetővé a tanultak,
a képességek
érvényesítését

Minél erősebb egy
fa gyökere, annál
szebb lesz a
koronája.

Adottság és környezet a fa, az erdő és a kertész

A pedagógus kötelességei és jogai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

...

Az együttnevelés feltételei

Ilyen jellegű társadalmi szemléletre nyitott legyen a befogadó intézmény

Olyan pedagógusokra, pedagógiai munkát segítőkre van szükség, akik alkalmasak és készségesek ennek kivitelezésére.

Sajnos...

A legtöbb bölcsőde és óvoda egyáltalán nem rendelkezik a szükséges tárgyi, pláne személyi feltételekkel

Az intézmények vezetőinek mérlegelésén, nyitottságán, szándékán sokminden múlik

Az integrált nevelés-oktatás előnyei az integrált gyermek szempontjából

Megtanulja, hogy ő más

Konfliktuskezelő stratégiákat sajátít el

Megtanul harcolni

Megsokszorozott szociális kölcsönhatások érik

Társadalmilag elfogadott magatartás-repertoárt sajátít el

Fejlődik az alkalmazkodó képessége

Szocializációja magasabb szintet ér el

A többi gyermek szempontjából

Beépül a másság
tapasztalata

Kialakulnak
morális értékek

Empátia

Segítőkézség

Tolerancia

Sikeres lesz-e az integráció?

1. A szülő részéről:

- elfogadó magatartás
- reális helyzetértékelés
- tájékozottság a gyermek fogyatékoságával kapcsolatban
- együttműködési készség a pedagógusokkal, szakorvossal.

2. Az intézmény dolgozói részéről:

- empátikus hozzáállás,
- speciális pedagógiai felkészültség
- innovatív készség,
- plusz munka vállalása
- gyermek- és szakmaszeretet

Feladatok

Együttműködés

- az intézmény dolgozóival
- Szülőkkel
- Szakemberekkel

Támogatás, segítség

A képesség- és személyiségfejlesztés harmóniájának a megvalósítása

Differenciálás, esélyegyenlőség biztosítása

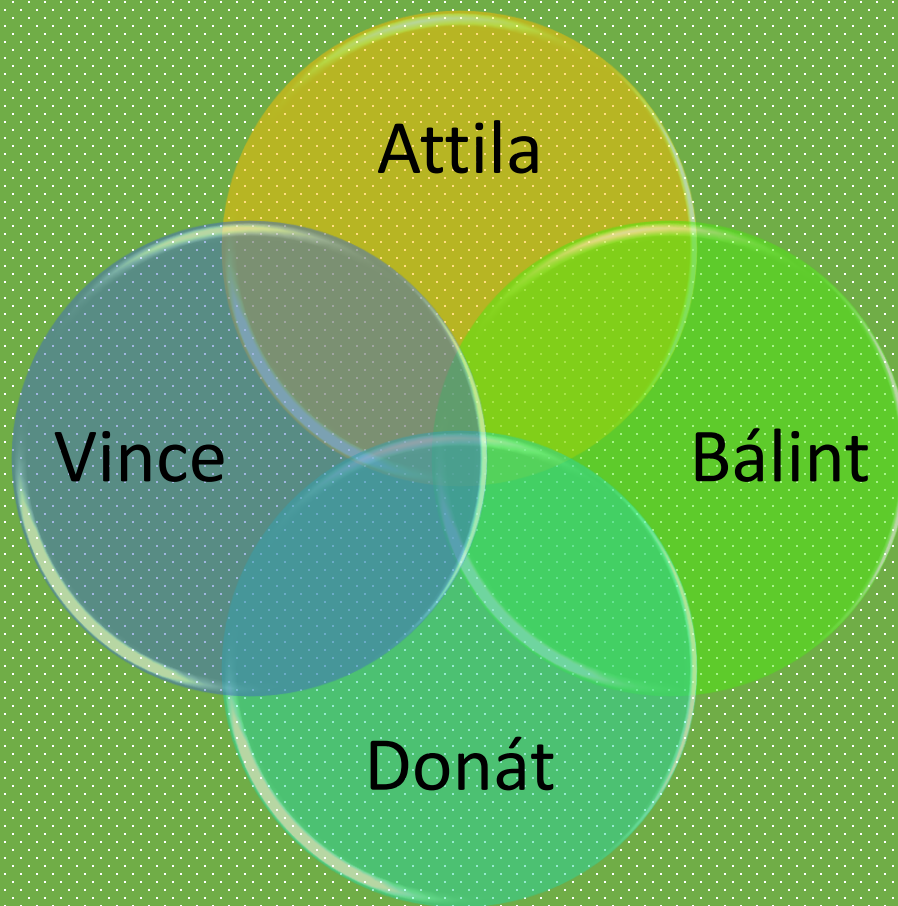
Gyakorlatközpontúság

Motiváló tanulási környezet

Tevékenységek központúság

Saját pozitív és negatív tapasztalataim

Vállaljunk aktív felelősséget a gyermekkel való kapcsolatért!

Cél: A gyermek önelfogadásának az erősítése

Töltsünk vele értékes közös időt!

A legnagyobb adomány, ha azt érzi, hogy fontos

Olyankor keressük a gyerekekkel a kapcsolatot, amikor ő nem követeli

Mert a kérésre adott figyelem soha nem hoz kielégülést, csak egy igényre adott válasz

Sok figyelmet igényel, ami kimerítő, érthető, ha szülő pihenésre vágyik

Ne ítéljük meg a gyermeket

Cél: a
magabiztosság
fokozása

Sokat
szégyenkeznek
maguk miatt

„tisztá bolond
vagyok...”, vagy
pont az ellenkezője

Nem hallja, hogy
mit mondunk, csak
azt, hogy hogyan...

Inkább ne
mondjunk semmit,
ha a hangsúly
kritikus lenne

Ne dicsérjük túl a gyermeket

Cél: annak megerősítése a gyermekben, hogy az eredményei az elfogadásnak és tiszteletnek nem feltételei

Szinte ugyanannyi kárt okoz, mint a sok kritika

Nem számítanak a külsőségek, mert az nem befolyásolhatja az érzelmeket

Dicsérjük az elért lépcsőfokot, az érte tett erőfeszítést

Haragból sose neveljünk

Cél: kerüljük a gyermek hibáztatását, hogy egy pillanatra se legyen törés a kapcsolatban

A szégyen nagyon könnyen aktiválódik

Úgy érzi ő felelős a szülő érzelmi állapotáért

Megerősödik benne az, hogy méltatlan a szeretetre

Nem vagyunk bűnösök azért, mert elfogyott a türelmünk, vagy dühösekké vagyunk

De akkor ne neveljünk

Vegye át valaki a kormánykereket

Ebben az állapotban a gyermek nem tud tanulni, a túlélésre koncentrál

A felnőtt kell, hogy magára vállalja a kapcsolat újraépítését

Cél: Lehetővé tesszük a gyermek számára, hogy a gyermek azt érezze, hogy a kötődés fontosabb és erősebb minden vitánál

A viták elkerülhetetlenek

A baj akkor van, ha a felnőtt arra vár, hogy a gyermek kezdeményezzen újra

A bocsánatkéréshez köti a megbocsájtást

Ez nem őszinte megbánás, csak megszégyenítés

Ha a felnőtt elveszítette a kontaktot, neki fel újra felvennie

Tévképzetek...

„Az a gyermek, aki folyamatosan fel akarja hívni magára a figyelmet, szükségképpen boldogtalan. Úgy érzi, hogy hacsak nem figyelnek rá, akkor értéktelen, és nincs helye a világban. Folyamatosan megerősítést keres a saját fontosságára. Mivel pedig ebben kételkedik, nincs az a megerősítésmennyiség, ami elegendő lenne számára.”

- Rudolf Dreikurs

Csak fel akarja hívni magára a figyelmet...

Szüksége van a
figyelemre,
különben szorong

Nem tudatosan, de
inkább a negatív
figyelmet választja

Ezt a kört csak a
szülő tudja
megtörni

„ne azt a figyelmet
adjuk neki, amit kér,
hanem azt, amire
szüksége van”

Szándékosan manipulál...

Nem születik így senki

Csak a szorongás vezetheti erre, hiszen egy erős, stabil jellem erre nincs rászorulva

A gyermek a gyengébb fél, természetes, hogy szeretne irányítani

Lehet, hogy képtelen a valós érzelmek kifejezésére, és kompenzálni akar

Szándékosan idegesíti a felnőttet...

Ha kijelentjük, hogy „ezt azért azért teszed...”, akkor nem vagyunk rá kíváncsiak, hogy miért teszi

„A kezdő elméjében rengeteg lehetőség lakozik, a szakemberében csak néhány” – Szuzuki Sunrju zen tanító

Miért akarna szándékosan egy gyermek kárt okozni?
Tegyük fel a kérdést?
Miért lett ilyen?

Az ellenakarat hatástalanítása

Kötődés erősítése

A behódolás nem helyes viselkedés

Tanítsunk önfegyelmet, ahelyett, hogy mi irányítunk

Ne vegyük személyes ellenállásnak az ellenszegülést

Kicsi ellenállásnak adjunk teret

Csak akkor csatázzunk, ha muszáj győznünk

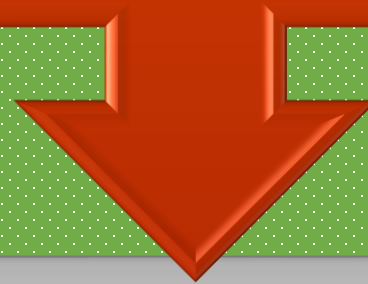
Fejezzük ki verbálisan az érzelmeket

Mi is ellenkezünk automatikusan

Hozzuk helyre, amit elrontottunk

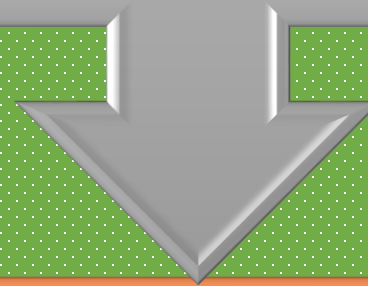
Édesanyja 16 éves volt, amikor megszülte őt. Üvegfestést tanult, de kirúgták az iskolából, mert tanulmányait elhanyagolta. 13 évesen megpróbálkozott az akusztikus gitárral, de nem boldogult, két évvel később újra felvette a gitárt és kitartóan gyakorolt.

Ő Eric Clapton, a rockzene történetének egyik legnagyobb hatású zenésze, a Rolling Stone magazin szerint a ma élő legnagyobb gitáros.

Gyermekkorában rossz tanuló volt, tanárai pontatlannak és gondatlannak jellemezték. Középiskolába éppenhogy bekerült, de verseket írt és cikkeket az iskolai lapba. Harmadszorra vették csak fel a katonai iskolába, ott már végzősként jó eredményeket ért el.

Ő Sir Winston Churchill, aki kétszer volt az Egyesült Királyság miniszterelnöke és elnyerte az irodalmi Nobel-díjat is.

Felhasznált irodalom

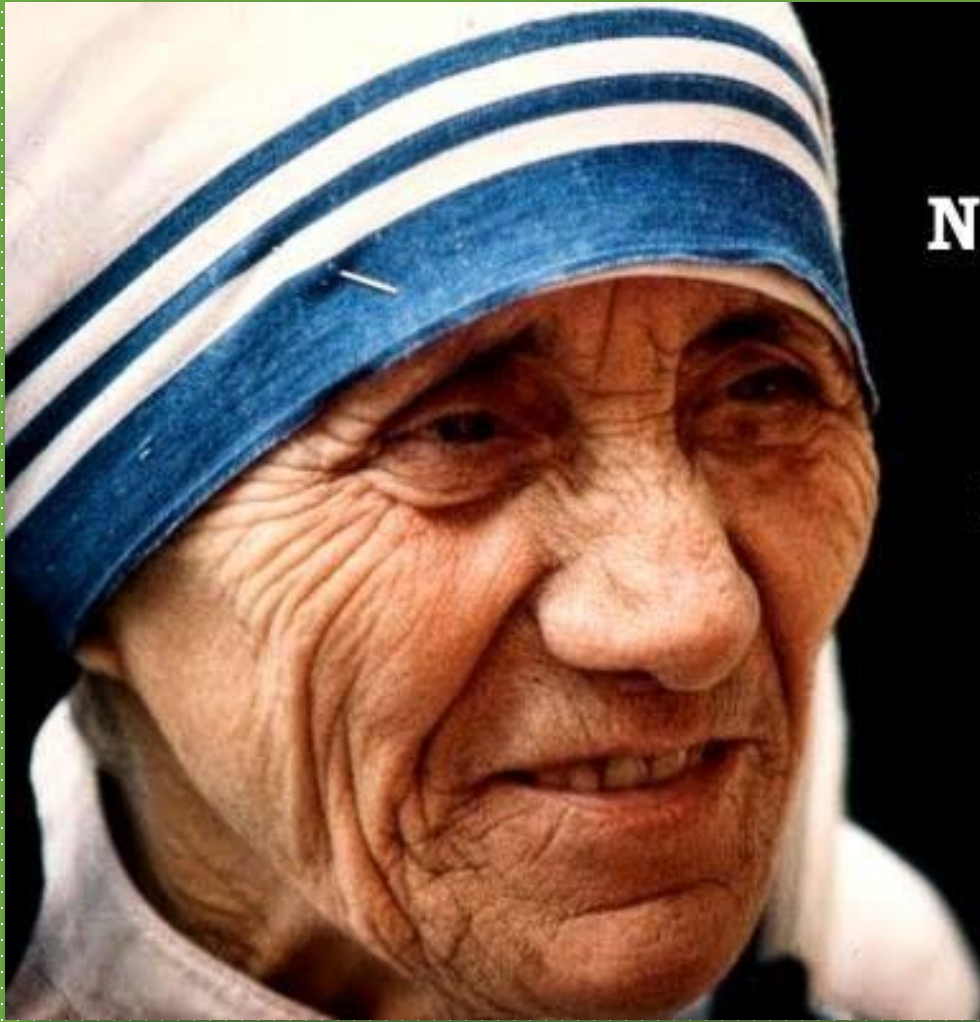
Fótiné Hoffmann Éva(2003): Az integráció kihívásai - sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi általános iskolában.

Tanári létkérdések. Kézikönyv gyakorló pedagógusoknak, osztályfőnököknek. 43. kiegészítő kötet. RAABE.

Dr. Máté Gábor Szétszórt elmék

2/2005. éve (III.1.) OM rendelet

32/2012. (X.8.) EMMI rendelet

**Nagy dolgokat tenni
nem tudunk,
csak kicsiket,
nagy szeretettel.**

TERÉZ ANYA

facebook.com/SzellemiUtak

Köszönöm a figyelmet!